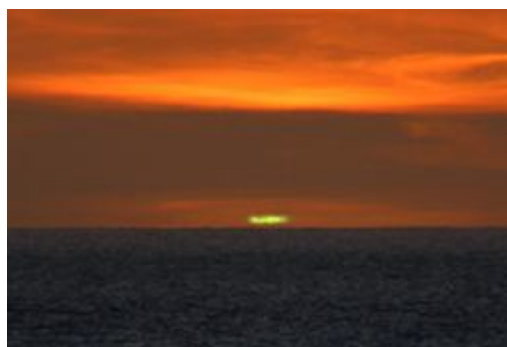

Als de zon ondergaat, kleurt hij.... groen!

G.P. Können, Terschellinger Dagboek 2006/1

Dit verschijnsel, dat 70 jaar geleden nog door sommigen als onzin werd afgedaan, is regelmatig aan onze kust te zien. Wel moeten de omstandigheden meewerken. Vereist is een heldere lucht: hoe feller de zon schijnt als hij de horizon bereikt, des te beter is het. Dus als de wind noord of noordwest is en heldere polaire lucht aanvoert, zijn de kansen het grootst. Omgekeerd, als de zon zeer rood ondergaat zoals bij troebele atmosfeer of zoals zo vaak gebeurt in de subtropen, kan je het wel vergeten: de zogeheten 'groene straal' zal zich niet laten zien.

Groenkleuring van het laatste stukje ondergaande zon. Het verschijnsel is kortstondig: het duurt niet langer dan circa één seconde. Foto gemaakt op 31 maart 2003 door de Duitse waarnemer Florian Schaaf (www.florianschaaf.de) in De Panne aan de Belgische Noordzeekust.

Om de groenkleuring te zien, kan je het beste vlak bij zee gaan staan, maar vanaf de duinen lukt het ook wel. Waar het bij de waarneming om gaat, is scherp op het allerlaatste stukje ondergaande zon te letten: vlak voor hij verdwijnt slaat zijn kleur om naar groen tot grasgroen! Belangrijk is dat je je niet uit het veld laat slaan als het verschijnsel niet op lijkt te treden: blijf kijken en de groene straal vertoont zich alsnog. Wat overigens ook helpt is een verrekijker: die laat de (gras)groene kleur al iets eerder zien. Let vooral op de bovenrand van de zon, maar kijk er niet eerder in vóórdat de zon half is ondergegaan (dit op straffe van oogbeschadiging).

Nog twee tips voor gevorderden:

- Als de ondergaande zon afsnoeringen vertoont, verdwijnen die achter elkaar met een groene kleur. Je ziet dan de groene straal langer dan gebruikelijk.
- Als er lange deining op zee staat en je vlak bij de vloedlijn staan, zie je de groene straal soms tweemaal: de horizon golft op en neer en de zon gaat dus twee maal onder.

Zie ook:

<http://www.sundog.clara.co.uk/atoptics/gf1.htm> (website van Les Cowley)

<http://mintaka.sdsu.edu/GF/pictures.html> (website van Andrew Young)